

Zastupitelský vztah

Ing. Frantisek Janatka, CSc.

IMODS o.p.s.

Úvod

- Forma zpracování zahraničních trhů.
- Součást koncepce prodeje zboží a služeb.
- Podle okolností využívání i jiné formy jako využívání zprostředkovatelů.
- Formy vztahů VÝVOZCE - ZÁSTUPCE.
- Postavení DCEŘINÝCH FIREM v zastupitelské síti v zahraničí.
- Postavení DISTRIBUTORA na zahran.trhu.

Zásady budování zastupitelské sítě

- Musí odpovídat dlouhodobým záměrům čs.mateřské firmy
- výběr zaměřit na ty subjekty, které mají dobrý „goodwill“ a finanční zajištění
- zástupce musí být vhodně motivován
- nutno sjednat takovou právní formu, aby bylo možno smluvní vztah rozvázat bez náhrady škody

Forma zastupitelské smlouvy

- Je nutno uzavírat vždy v písemné formě
- Forma smlouvy musí být v souladu s právními předpisy země působení zástupce
- Smlouva musí obsahovat zásady trvání, ukončení a uzavření zastupitelského vztahu
- Nutno se vyhýbat formám typu „gentleman agreement“ nebo o tzv. „ochraně trhu“

Hlavní typy smluv

- Smlouva zprostředkovatelská,
- /týkající se jedné určité smlouvy/
- Smlouva o obchodním zastoupení
- /které je trvalejšího charakteru/
- zásada VÝHRADNOSTI či NEVÁHRADNOSTI smluv

Smlouva zprostředkovatelská

- Ujednání o zprostředkování
- zajištění uzavření jedné určité smlouvy
- závazek zprostředkovatele vyvíjet činnost vedoucí k uzavření smlouvy mezi vývozcem a kupujícím
- odměna pro zprostředkovatele:PROVIZE
- provize z netto inkasované ceny

•
•
•

Zprostředkovatel není oprávněn jednat jménem prodávajícího

- Nesmí přijímat za prodávajícího žádná plnění, včetně peněžních
- Doložka o rozhodném právu /české právo/
- Doložka o rozhodování sporů /příslušnost českého rozhodčího soudu/
- Pozor na nebezpečí při opakování zprostředkovatelského vztahu

Smlouva o obchodním zastoupení

- dlouhodobé ujednání
- hlavní závazek zástupce: činnost vedoucí k uzavírání kupních smluv
- není oprávněn uzavírat za zastoupeného smlouvy, musí být k tomu zvlášť zmocněn
- nesmí přijímat plnění.

Základní články zastupit. smlouvy

- Definování činnosti zástupce
- Vymezení teritoria působnosti
- případné forma generálního zastoupení
- vymezení výrobků v zastupitelské smlouvě
- potvrzování objednávek zastoupeným
- zákaz konkurence
- reklama, účast na veletrích

Články smlouvy-pokračování II.

- Ustanovení o minimálním obratu
- průzkum trhu, cenové informace
- ověřování bonity zákazníků
- výhradnost/nevýhradnost smlouvy
- provize pro zástupce
- doba platnosti smluv

Články smlouvy-pokračování III.

- okamžité ukončení smlouvy
/insolvence, ztráta živnostenského oprávnění, konkurz či vyrovnání zástupcem, hrubé porušení smlouvy -i neplnění minimálního obrátu/
- odškodnění zástupce
- příslušnost práva, rozhodčí řízení
- zákaz cesse, zákaz podzástupce

Směrnice Rady ES-o nezávislých obchodních zástupcích

- Číslo 86/653/EHS ze dne 18.prosice 1986
- -vychází ze Smlouvy o založení EHS, článku 57 odst.2 a čl. 100
- -doposud rozdílné vnitrostátní předpisy ovlivňovaly podmínky hospodářské soutěže
- -upravuje vztahy mezi **ZÁSTUPCI A ZMOCNITELI**

Směrnice Rady ES -zastoupení II.

- Práva a povinnosti:
- Zástupce:
 - -vynaložit potřebné úsilí na sjednávání, příp.uzavírání obchodů, kterými je pověřen
 - -jednat v souladu s rozumnými pokyny zmocnitele

•
•
•

Směrnice Rady ES-zastoupení III.

- Zmocnitel je povinen zejména:
- poskytovat zástupci nezbytnou dokumentaci
- Informovat o objemech zboží /jsou li nižší/
- Informovat o přijetí či neplnění sjed.obchodu

Směrnice rady ES-zastoupení IV.

- Odměna- provize
- -nárok na odměnu, odpovídající zvyklostem
- -Jakákoli část odměny se považuje za provizi
- -nárok na provizi i z obchodů uzavřených po zániku smlouvy, pokud je výsledkem činnosti vykonané před zánikem zast.smlouvy
- -provize je splatná, pokud zmocnitel splní obchod

Směrnice Rady ES-zastoupení V.

- Zánik nároku na provizi:
- když smlouva mezi třetí osobou a zmocnitelem nebude splněna
- Oprávněnost zástupce na veškeré podklady
- Zánik smlouvy o obch. zastoupení
- Pokud se strany řídí Smlouvou na dobu určitou i po uplynutí doby, mění se na Smlouvy na dobu neurčitou.

Směrnice Rady ES-zastoupení VI.

- U smluv na dobu neurčitou: výpověď /doba výpovědi/ se řídí délkou platnosti smlouvy
- Není dotčeno použití národní úpravy
- Právo zástupce na odškodnění, ale nesmí překročit roční výši, vypočtenou z průměru odměny 5 let
- Zástupce musí nárok na odškodnění uplatnit do 1 roku od ukončení smlouvy.

Směrnice Rady ES-zast. VII.

- Odškodnění se nevyplatí, pokud zástupce postoupí svá práva třetí osobě
- KONKURENČNÍ DOLOŽKA:
 - -musí být v písemné formě
 - -platí nejvýše po dobu 2 let po zániku smlouvy
- Účinnost Směrnice 86/653 v členských státech EU:**od 1.1.1990**

Komisionářská smlouva

- závazek komisionáře: vlastním jménem ale na účet komitenta zařídí za úplatu obchodní záležitost
- odměna - tj. úplatu za vykonanou činnost
- zásada odborné péče
- při trvalé činnosti se řídí ustanovením OZ o obchodním zastoupení

Smlouva o výhradním prodeji

Nejedná se o smlouvu zprostředkovatelskou nebo o smlouvu o obchodním zastoupení

Závazek dodavatele, že ve sjednaném teritoriu bude zboží výhradně dodávat smluvnímu partnerovi, ten je obvykle distributorem.

DISTRIBUTOR vždy jedná vlastním jménem a na vlastní účet.

Distributor nedostává provizi, ale jeho zisk je „obchodní marže“.

•
•
•

Literatura:

- Obchodní zákoník ČR, ve znění
současně platném
- Realizace vývozního obchodního
případu, IMODS o.p.s. 2006

- Dceřiné firmy, Janatka F. a kol. ASPI Publishing 2005

- Mezinárodní obchod a mezinárodní marketing, NC Publishing, 2007

